ADATOK
BEREGVÁRMEGYE FLÓRÁJÁHOZ

BEITRÄGE
ZUR FLORA DES BEREGER COMITATES

IRTA : — VON :

MARGITTAI ANTAL.

KÜLÖNNYOMÁS

A «MAGYAR BOTANIKAI LAPOK» X. ÉVFOLYAMÁNAK 11/12. SZÁMÁBÓL.

SEPARAT-ABDRUCK

AUS No. 11/12. DES X. JAHRGANGES DER «UNGARISCHEN BOTAN. BLÄTTER».

BUDAPEST

PALLAS IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

1911.

Adatok Beregvármegye flórájához.

Beiträge zur Flora des Bereger Comitatus.

Irtta: }
Von: } **Margittai Antal** (Stubnyafürdő).

Mint a munkácsi főgymnázium tanulója már 1896 óta botanizáltam a megyében és azóta is úgyszólván minden évben meglátogattam szülőföldemet, hogy a megye különböző részeit átkutassam floristikai szempontból. Az 1910—11. évi vakációmat ismét Beregben töltöttem s az alább felsorolt helyeken részint gyűjtöttem, részint összeírtam a czikkembem között adatokat. Többször fennjártam a Verchovinán is, de onnan csak azokat az adatokat közlöm, melyeket THAISZ LAJOS úr, aki időközben szintén kutatott a megye felvidéki részén, a «Magyar Botanikai Lapok» X. kötet 38—64. lapjain megjelent cikkében fel nem sorolt. A Szinyák hegységből, ahol THAISZ úr nem botanizált, azokat az adatokat nem sorolom fel, melyekről THAISZ úr azt mondja, hogy «in parte superiore ubique» megtalálhatók.

Az átkutatott területek:

1. Munkács környéke. Ennek a flóráját tudtam legjobban átkutatni, amennyiben, mint a munkácsi gymn. tanulója, több éven keresztül az év különböző szakaiában volt alkalmam botanikai kirándulásokat végezni. E terület ritkasága az *Utricularia vulgaris*.

2. A Szinyák hegycsoport. A vulkanikus eredetű és trachit, közetből álló hegycsoport alig éri el a 800 m. magasságot. Érdekessége a *Radiola linoides*, melyet a Szinyák patak mentén, már közel Ungmegyéhez, gyűjtöttem. Valószínűleg elő fog még kerülni a megye más részéből, sőt talán Ungmegyéből is, csak hogy eddig kicsinységénél fogva kikerülhetett a botanikusok figyelmét. Ritkaságok még: *Dianthus deltoides*, *Jasione montana* és *Typha Shuttleworthii*.

3. A síkságnak azon része, mely a Sztára patak, a Latorcza, a Szernye-patak és a Kerepecz patak között terül el. Alluvialis terület, melyet sok helyen 4—5 m. magasságú agyag borít. A nagy terület flórája rendkívül szegénynek mondható, mert az igen termékeny földnek minden talpalattnyi részét művelés alá vették, úgy, hogy flórája árkokba, vasúti töltésekre, mocsarakba és még ki nem irtott erdőkbe húzódott. Ritkaságai: *Heleocharis acicularis*, *Heleocharis carniolica*, *Portulaca oleracea*, *Salvinia natans* és *Urtica kioviensis*.

4. Beregszász környéke.

5. A Szernye mocsárnak a Vérke és a Feketevíz közé eső része. Ritkaságok: *Elatine Alsinastrum*, *Polycnemum arvense*.

6. A sík terület ama része, mely a Tisza, a Szernye-csatorna, a Budapest—Lavocnei vonatrészt, Kislónya és Mezőkászony közt terül el. Ritkaság: *Cicuta virosa*.

7. A megye felvidéki része, kivéve a Borlógyilt.

Cikkemben a megyére nézve összesen 408 új adatot sorolok föl. Adataim a következők:

Cystopteris fragilis (L.) BERN. A Viznicze völgyben, Szarvasrét körül.
Nephrodium Filix mas (L.) RICH. Szarvasréten árnyékos erdőkben.
Polystichum Braunii (SPENN). BRAUN. Szidorfalva fölött, a Szinyák hegységben.

« *Lonchitis* (L.) ROTH. Ugyanott.

Asplenium Trichomanes L. Szarvasréten, a Szinyák hegycsoportban.

« *Ruta muraria* L. A Várhegy szikláján, Várpalánka mellett.

Athyrium Filix femina (L.) ROTH. A bejárt terület erdeiben mindenütt.

Polypodium vulgare L. A városi erdőben, Munkács mellett; a Szinyák hegycsoportban, Frigyesfalva és Szarvasrét körül.

Salvinia natans (L.) ALL. Csongor mellett, az ujdávidháziak legelőjén és a Feketevízben, Gát mellett: a Kászonyi csatornában; Bátyú és Barkaszó között a vasúti árokban.

Equisetum arvense L. A sík területen mindenütt.

« *hiemale* L. Szarvasrét mellett gyéren; a Vicsa patak mentén, Zányka körül; a Lomoványa völgyben, Szarvasrét mellett.

« *limosum* L. Iványi és Klacsány közt, a patak mentén.

« *palustre* L. Klastrom alján, Munkács mellett.

Lycopodium Selago L. A Szinyák hegycsoportban Szarvasrét és Ilgócz környékén.

« *clavatum* L. A Szinyák hegycsoportban.

Typha latifolia L. A sík terület álló vizeiben mindenütt.

« *angustifolia* L. A Kerepecz csatornában, Várpalánka mellett; a vasúti árokban, Barkaszó és Bátyú között.

« *Shuttleworthii* KOCH et SOND. A Szinyák hegységben, a Cserna patak felső folyásánál seregesen.

Sparganium ramosum HUDS. Ujdávidházán. Csongoron, Bereg-Ardon, Barkaszó és Bátyú között: a Szernyemocsár vizeiben; Iványi és Klacsány körül.

« *simplex* L. Ignécz és Dubróka körül.

Potamogeton crispus L. A Kerepecz csatornában, Várpalánka mellett; a Czihornyán, Váralja mellett: Beregszászon a Vértékben és a Feketevízben.

Potamogeton lucens L. A Kászonyi csatornában, Harangláb mellett.

« *perfoliatus* L. Ugyanott.

« *natans* L. Váralja mellett, a Czihornyában.

« *pusillus* L. Ugyanott és Ujdávidháza körül, álló vizekben.

Alisma Plantago L. Munkács, Várpalánka, Várkulesa környékén.
Az Alföld területén, álló vizekben mindenütt.

Sagittaria sagittaeifolia L. A Kerepecz-csatornában, Munkács és Várpalánka között; Iványi és Klaesány között; a Kaszonyi csatornában.

Butomus umbellatus L. A sík területen, Csongor mellett; a Fekete-vízben; Bátyú körül, a vasuti árokban; Som környékén.

Hydrocharis morsus ranae L. A sík területen, Csongoron, az ujdávid-háziak legelőjén és Beregszász és Bátyú közt, a vasuti árokban.

Stratiotes aloides L. Bátyú és Barkaszo között. a vasuti árokban.

Panicum Crus galli L. A sík területen több helyen, így Ujdávid-házán, Várpalánkán, Várkulesán.

« *oryzoides* ARD. Ujdávidháza és Rákos mellett, a kukoriczásban; Bátyú mellett.

Digitaria sanguinalis (L.) SCOP. A sík területen közönséges.

Setaria glauca (L.) BEAUV. A sík területen, a Latorcza két partján közönséges.

« *verticillata* (L.) BEAUV. Csak Várpalánka környékén gyéren.

Oryza clandestina A. BR. A Kerepecz-csatornában a Nagyhegy alatt, Munkács mellett; Klaesány körül, a Kaszonyi csatornában Harangláb mellett.

Baldingera arundinacea (L.) G. M. SCH. Klaesán körül és a Lovácskán, Munkács mellett.

Phleum nodosum L. A sík területen, Ujdávidháza mellett.

Alopecurus geniculatus L. Ujdávidházán, Pósházán, Csongoron és Nagyberég környékén.

Alopecurus pratensis L. A sík területen közönséges.

Agrostis vulgaris L. A Szinyák hegycsoport rétjein.

Agrostis alba L. Úgy a sík, mint a Szinyák hegycsoport területén közönséges.

Calamagrostis lanceolata ROTH. A Lovácskán, Munkács mellett.

Holcus lanatus L. Várpalánkán a Várhegyen; a Lovácskán, a Pálhegyen és Vereshegyen, Munkács mellett; a Sajgóban; a Szinyák hegységben.

Phragmites communis TRIN. Várpalánkán.

Arrhenatherum elatius (L.) M. et K. A sík területen, Ujdávidháza és Csongor mellett.

Molinia coerulea (L.) MNCH. A Munkácsot környező szőlőhegyek alatti nedves réteken.

Eragrostis pilosa (L.) BEAUV. Ujdávidháza körül, a kukoriczásban; a Vicsavölgyben, a Vócsi-telep mellett.

« *minor* HOST. A Latorcza partján, Ujdávidháza mellett.

Siegingia decumbens (L.) BERNH. A Szinyák hegycsoport rétjein szórványosan.

Melica nutans L. Ugyanott.

« *ciliata* L. A Lovácskán, Munkács mellett, a Nagyhegyen, Beregszász mellett.

Briza media L. A sík területen közönséges.

Cynosurus cristatus L. A Szinyák-hegycsoportban ; a sík területen, a Sajgóban.

Poa annua L. A sík területen közönséges.

« *compressa* L. A sík területen, Ujdávidháza és Csongor körül.

« *nemoralis* L. A Sajgóban, Pósaháza mellett.

« *pratensis* L. A sík területen, Ujdávidháza és Várpalánka körül.

« *trivialis* L. A sík területen közönséges.

Glyceria fluitans (L.) R. BR. A sík terület vízenyős helyein mindenütt.

« *aquatica* (L.) WAHLB. Ujdávidházán.

Festuca rubra L. Szarvasréten, a Szinyák-hegycsoportban.

« *pratensis* HUDS. Csongoron az erdőkben.

« *gigantea* (L.) VILL. Csongor mellett, az ujdávidházai legelőn.

Bromus inermis LEXSS. A Latorcza-csatorna mentén, Ujdávidháza és Nagylucska között.

« *sterilis* L. A sík területen közönséges.

« *mollis* L. Ujdávidháza és Csongor körül.

« *tectorum* L. Várpalánka és Ujdávidháza körül.

Lolium perenne L. A síkon közönséges.

« *temulentum* L. Ujdávidházán, vetések közt.

Agropyron caninum SCHREB. Munkács és Ujdávidházán, a Latorcza partján.

« *repens* L. A Pikujon ; Ujdávidháza környékén.

Hordeum murinum L. Klastromalján, Munkács mellett ; a Várhegyen, Várpalánkán seregesen.

Cyperus fuscus L. Várpalánkán, az Agasztóföld rétjén.

Cyperus flavescens L. A Szinyák-hegységben, Szidorfalva és Dunkófalva körül.

Scirpus compressus PERS. A Szinyák-hegycsoportban, Felsőviznicze és Szarvasrét közti részen.

« *lacustris* L. Ujdávidháza, Várkulesa környékén.

« *silvaticus* L. Ujdávidháza, Várpalánka, Ignécze körül s más helyeken is.

« *Tabernaemontani* GMEL. A Feketevízben Gát mellett ; a Kaszonyi csatornában ; Bányú és Barkaszó körül.

Heleocharis ovata (ROTH.) R. BR. A Szinyák-völgyben ; árkokban Várkulesa és Barkaszó között.

« *carniolica* KOCH. Árkban Mezötérbes mellett néhány tövel.

« *acicularis* (L.) R. BR. Dubróka körül és Csongoron, az ujdávidházai legelő mellett csatornában.

« *palustris* (L.) R. BR. A sík terület mocsaras helyein mindenütt.

Carex acuta L. Várpalánkán, a Kerepecz-csatornában.

Carex acutiformis EHRH. A Sajgóban, Pósaháza mellett.

« *brizoides* L. Mezőterebes és Csongor közti erdőkben; a Szinyák-hegységben.

« *Davalliana* SM. A Szinyák-hegycsoportban, Szarvasrét és Felsőviznicze közti réteken.

« *digitata* L. Szarvasréten, a Szinyák-hegycsoportban; Ilgóczon.

« *echinata* MURR. Ugyanott.

« *flava* L. Alsóvizniczén, Felsővizniczén és Szarvasréten, a Szinyák-hegységben.

« *hirta* L. Várpalánkán, a Kerepecz-csatornában; Szarvasréten.

« *paniculata* L. Szarvasréten, a Szinyák-hegycsoportban.

« *remota* L. Ilgócz és Szarvasrét közti erdőkben, a Szinyák-hegységben.

« *Pseudocyperus* L. A sík területen, Bátyú és Barkaszó közt a vasuti árokban.

« *riparia* CURT. Várpalánkán, a Kerepecz-csatornában.

« *silvatica* HUDS. Szarvasréten.

« *vesicaria* L. Várpalánkán, a Kerepecz-csatornában; a Cserna patak mentén, Szarvasrét mellett.

« *vulpina* L. A sík terület mocsaras helyein.

« *vulgaris* FR. A sík területen Szentmiklós körül.

Lemna minor L. Álló vizekben, Várpalánka és Újdávidháza körül.

« *trisolca* L. A Feketevizben Gát és Nagyberég között; Újdávidháza mellett álló vizekben.

Spirodela polyrrhiza (L.) SCHLEID. A Feketevizben, Gát mellett. A sík terület álló, vizeiben gyakori.

Juncus bufonius L. A Kis-Pinye-patak mentén, a Rozgyilán; a Szinyák-hegységben.

« *conglomeratus* L. Ilgóczon és Szidorfalván, a Szinyák-hegységben.

« *effusus* L. A sík területen, Újdávidháza mellett.

« *glaucus* EHRH. Várpalánkán.

« *lampocarpus* EHRH. Várpalánkán, a Kerepecz-csatornában.

Luzula campestris (L.) DC. A sík területen mindenütt.

« *nemorosa* var. *cuprina* ROCH. Szarvasréten, a Szinyák-hegységben.

« *maxima* DC. Ugyanott.

« *pilosa* (L.) WILLD. A Szinyák-hegycsoport árnyékos erdeiben.

Veratrum album L. A Sajgóban, Várkulcsa mellett.

« *Lobelianum* BERNH. Szarvasréten, a Szinyák-hegységben.

Colchicum autumnale L. A sík területen mindenütt.

Anthericum ramosum L. Munkács mellett, a Lovácskán és Pál-hegyen, Beregszász mellett, a Nagyhegyen.

Gagea arvensis (PERS.) R. et SCH. Munkács mellett, a honvédlövöldében.

- Gagea pratensis* (PERS.) REICHE. Ugyanott.
 « *lutea* (L.) KERN. Várpalánkán kertekben.
Allium montanum SCHM. Munkács mellett, a Pálhegyen.
 « *Scorodoprasum* L. A sík területen és a párkányzó dombokon szórványosan mindenütt.
 « *ursinum* L. A Pikuj havason.
Lilium Martagon L. A sík területen, a Sajgóban, Pósháza mellett.
Fritillaria Meleagris L. A Szernyemocsárban.
Scilla bifolia L. Oroszvég és Frigyesfalva közti erdőben (*lusus albus* ugyanott.)
Ornithogalum umbellatum L. Munkács és Várpalánka körül, árkokban.
Muscari comosum (L.) MILL. A Lovácska alatt elterülő vetések között, Munkács mellett.
Majanthemum bifolium (L.) DC. Erdőkben, a Szinyák-hegy-csoportban.
Polygonatum officinale ALL. Munkács körüli dombokon.
 « *verticillatum* (L.) ALL. A Szinyák-hegységben Szarvasréten.
Convallaria majalis L. A Csernekhegyen és Lovácskán, Munkács mellett.
Paris quadrifolia L. A Lovácskán, Munkács mellett; a sík területen csak Pósháza és Várkulesa közti erdőben.
Leucojum vernum L. Frigyesfalván a malomnál seregesen terem.
 « *aestivum* L. Váralján árkokban és nedves réteken szórványosan.
Galanthus nivalis L. Klastromalján, Munkács mellett.
Crocus Heuffelianus HERBERT. Munkács mellett, a honvédlövöldében és a Sajgóban, Pósháza mellett.
 « *albiflorus* KIT. Munkács mellett, a honvédlövöldében szálanként.
Gladiolus imbricatus L. Felsőviznicze és Szarvasrét közti réteken, a Szinyák patak mentén.
Iris Pseudocorus L. A Kerepecz-csatornában, Munkács és Várpalánka között; Klaesány és Várkulesa körül.
Orchis latifolia L. A Lovácskán Munkács mellett.
 « *palustris* JACQ. A Lovácska alatti réteken; Pósháza mellett, a Sajgó szélén.
 « *maculata* L. Nedves réteken, a Szinyák-hegységben.
 « *militaris* L. A Lovácskán.
 « *Morio* L. A Vereshegyen, Munkács mellett.
 « *sambucina* L. A Csernekhegyen, Munkács mellett.
Platanthera bifolia (L.) RICH. A Sajgóban, Pósháza mellett.
Cephalanthera longifolia (L.) FRITSCH. A Lovácskán Munkács mellett.
Epipactis latifolia (L.) ALL. Csongor és Mezőterebe közti erdőkben.

- Epipactis palustris* (L.) CR. Szarvasréten, a Sziinyák-hegységben.
 « *rubiginosa* GAUD. Beregszizkláson.
- Neottia nidus avis* (L.) RICH. Árnyékos erdőkben, a Csernekhegyen és a Sajgóban.
- Populus alba* L. Munkács és Ujdávidháza közt, a Latorcza partján.
 « *tremula* L. A síkság erdeiben szálanként.
 « *pyramidalis* (Roz.) SPACH. A síkságon, utak mentén és kertekben.
- Salix alba* L. A sík terület vizei mellett mindenütt.
 « *caprea* L. A síkság erdeiben.
 « *cinerea* L. Közönséges.
 « *fragilis* L. Várpalánka körül.
 « *viminialis* L. Ujdávidháza és Várpalánka közt a Latorcza partján.
 « *acuminata* SMITH. Ujdávidházán.
 « *triandra* L. A Latorcza partján szórványosan, Ujdávidháza körül.
- Coryllus Avellana* L. A síkság erdeiben közönséges.
- Betula alba* L. Az erdőkben szórványosan.
- Alnus glutinosa* (L.) DC. Csongor mellett erdőket alkot.
- Castanea sativa* MILL. Munkács, a Pálhegyen; Beregszász mellett, a Nagyhegy erdős részén több példány látszólag vadon nő.
- Ulmus campestris* L. A sík területen szórványosan.
- Humulus Lupulus* L. A sík területen mindenütt.
- Urtica urens* L. Ujdávidházán, Várpalánkán kertekben bőven.
 « *kioviensis* Rogow. A Sajgóban nedves, mocsaras helyeken Várkulesa mellett. Második hazai termőhelye.
- Viscum album* L. A Lovácskán gyümölcsfákon; a sík területen tölgyeken élősködik.
- Aristolochia Clematitis* L. Ujdávidháza körül vetésekben, réteken seregesen.
- Rumex acetosa* L. A sík területen mindenütt.
 « *Acetosella* L. Várpalánkán a legelőn; Ujdávidházán a Latorcza partján.
 « *conglomeratus* MURR. Várpalánkán.
 « *crispus* L. Ugyanott.
 « *obtusifolius* L. A Pálhegyen Munkács mellett.
 « *sanguineus* L. A Sajgóban, Pósháza mellett.
- Polygonum aviculare* L. A sík területen utak szélén, legelőkön mindenütt közönséges.
 « *amphibium* L. var. β *terrestre*. A Latorcza-csatorna mentén, Ujdávidháza és N.-Lucska között, vetésekben.
 « *Convulvulus* L. A sík területen, vetések között kellemtelen gyom. A Felvidéken csak Alsóvereczkén gyűjtöttem.

Polygonum Hydropiper L. Ujdávidházán kertekben.

« *lapathifolium* L. A sík területen mindenütt közönséges.

« *Persicaria* L. Ujdávidháza és Várpalánka kertjeiben.

« *mite* SCHRK. Várpalánkán, Mezőterebesen s a sík terület más helyein is.

Polycnemum arvense L. Beregszász és Beregardó közt, a vasut mentén; tarlókon Beregrákos mellett.

Chenopodium Bonus Henricus L. A sík területen mindenütt falvak körül.

« *album* L. A sík területen közönséges.

« *hybridum* L. A sík területen, Várpalánkán, Ujdávidházán és Gát körül.

« *polyspermum* L. Ujdávidháza és Várpalánka körül, vetések közt közönséges.

« *urbicum* L. A sík területen, a Latorcza körüli falvak körül.

Amaranthus retroflexus L. Ujdávidháza és Várpalánka kertjeiben közönséges.

Salsola Kali L. Bátyún a vasuti állomáson. Valószínűleg a vonattal hurbolták be s most a homokos pályaudvaron vegetál.

Portulaca oleracea L. Ujdávidháza körül, a kukoriczásban; Munkács és Várkulesa között a vasuti töltésen; Battyú és Barkaszó körül.

Agrostemma Githago L. A sík területen vetések közt.

Viscaria viscosa (GILIB.) ASCHERS. A Lovácskán, Munkács mellett; a Várhegyen, Várpalánka mellett s több helyen a Szinyák-hegységben.

Silene gallica L. Szarvasréten, a Szinyák-hegységben.

« *inflata* SM. A Szinyák-hegységben több helyen; (*lusus roseus*). Ujdávidháza és Várpalánka között.

« *italica* (L.) PERS. ssp. *nemoralis* (W. K.) WILLIAMS. Lovácskán Munkács mellett.

Melandryum album (MILL.) GARCKE. A bejárt területen közönséges.

« *rubrum* (WGL.) GARCKE. A Lovácskán, Csernek-hegyen, Munkács mellett; Szarvasréten, a Szinyák-hegységben.

Cucubalus baccifer L. Ujdávidházán, Csongoron, Frigyesfalván, Alsóvizniczén és Szarvasréten.

Gypsophila muralis L. A sík területen közönséges.

Dianthus Armeria L. A sík területen közönséges.

« *compactus* KIT. fl. alb. A Temnatik-havas rétjein.

« *saxigenus* SCHUR. A Szinyák-hegységben mindenütt közönséges.

« *deltoides* L. Frigyesfalva mellett.

Saponaria officinalis L. A Latorcza mentén, a sík területen mindenütt.

Stellaria Holostea L. A Várhegyen, Várpalánka mellett; a Sajgóban, Pósháza mellett; Csongor körül.

« *media* L. A bejárt területen közönséges.

« *nemorum* L. Szintén.

« *graminea* L. Szintén.

« *uliginosa* MURR. A Csernapatak mentén, a Szinyákhegységben.

Cerastium vulgatum L. Közönséges a sík területen.

« *arvense* L. Munkács körül.

Sagina nodosa (L.) FENZL. A Tichi-patak tözeges rétjein, Szarvasrét mellett.

« *procumbens* L. Várpalánka, Várkulcsa és Ujdávidháza legelőin.

Malachium aquaticum (L.) FR. A sík területen Mezőterebes és Rákos környékén.

Arenaria serpyllifolia L. A sík területen közönséges.

Moehringia trinerva (L.) CLAIRV. A Szinyák-hegységben mindenütt.

« *muscosa* L. A Pikuj-havason.

Spergula arvensis γ *maxima* BÖNNGH. Szarvasréten és Szidorfalván; a Szinyák-hegycsoportban; a sík területen, Ódávidháza és Iványi között a kukoriczásban.

Spergularia rubra (L.) DUM. A sík területen Várpalánka, Váralja, Ujdávidháza és Csongor legelőin.

Scleranthus annuus L. A sík terület legelőin gyakori.

Nuphar luteum (L.) SM. Ujdávidháza és Klacsány körül álló vizekben.

Ceratophyllum submersum L. Ujdávidházán, a Latorczában; Várpalánkán, a Kerepecz-patakban; a Fekete vízben, Gát körül.

Caltha palustris L. A bejárt területen közönséges.

Helleborus purpurescens W. et K. ssp. *Baumgartenii* Kov. A Szinyák-hegységben, Frigyesfalva körül.

Actaea spicata L. Szarvasréten, a Szinyák-hegységben.

Nigella arvensis L. Mezőterebes és Bátyú körül.

Isopyrum thalictroides L. Klastromalján, Munkács mellett.

Aquilegia vulgaris L. A Várhegyen, Várpalánka mellett.

« « « (*lusus albus*) Ugyanott.

Delphinium Consolida L. A sík területen vetések közt.

Aconitum rigidum REICH. A Pikujhavason.

« *Skerisorae* GAY. A Pikujhavason és Szarvasréten a Szinyákhegységben.

« *moldavicum* HACQU. A sík területen, a Sajgóban, Pósháza mellett.

Anemone nemorosa L. A Klastromalján és a honvédlövöldében, Munkács mellett.

« *ranunculoides* L. A Szinyákhegységben, Frigyesfalva körül.

- Clematis recta* L. Ujdávidháza és Munkács között, a Latoreza partján; a Lovácskán, Munkács mellett.
- « *Vitalba* L. A Várhegyen, Várpalánka mellett.
- Ranunculus acer* L. A bejárt területen mindenütt.
- « *aquatilis* L. A Czihornyán, Váralja mellett.
- « *arvensis* L. Várpalánka és Munkács közti mezőkön.
- « *aureus* SCHLEICH. Klacsány mellett, az erdőben.
- « *auricomus* L. A Sajgóban, Pósháza mellett.
- « *bulbosus* L. A Latoreza partján, Ujdávidháza és Várpalánka között.
- « *Ficaria* L. A sík területen csak Várpalánkán szedtem.
- « *Flammula* L. A sík területen közönséges.
- « *Lingua* L. Barkaszó és Bátyú közt a vasuti árokban.
- « *polyanthemus* L. A Szinyák-hegységben szórványosan.
- « *repens* L. A sík területen közönséges.
- « *sardous* CR. var. *mediterraneus* GRISEB. A sík területen Munkáctól délre egészen Mezőterebesig.
- Thalictrum aquilegifolium* L. A Pikujhavason és a vereczkei szorosban.
- « *lucidum* L. Cserjésekben, réteken, árkok szélén a sík területen Ujdávidháza, Rákos és Nagy-Lueska körül; Dunkófalván.
- Thalictrum galioides* NESTL. A legelők szélein Bátyú mellett.
- Berberis vulgaris* L. Ilgőczon a Szinyákhegységben.
- Papaver Rhoeas* L. A Várhegyen, Várpalánka mellett. A sík területen vetések közt.
- Chelidonium majus* L. A sík területen, falvak körül.
- Corydalis cava* Sch. et K. Várpalánkán, a Várhegy alatti kertekben.
- « *solida* (L.) SM. A Klastromalján, Munkács mellett.
- Fumaria rostellata* KNAF. Beregszász mellett, a Nagyhegyen igen gyéren.
- Lepidium campestre* (L.) R. BR. A sík területen, Várpalánka és Ujdávidháza körül.
- « *Draba* L. Bátyú és Munkács közt a vasut mentén; Várpalánkán a kertekben kellemetlen gyom.
- « *perfoliatum* L. Volóczon, a vasuti állomáson.
- « *rudemale* L. Várpalánka és Ujdávidháza körül, kertekben és mezőkön.
- Thlaspi arvense* L. A sík területen, Ujdávidháza és Várpalánka körül.
- Alliaria officinalis* ANDR. Ugyanott.
- Sisymbrium Sophia* L. Ujdávidházán kertekben.
- « *officinale* SCOP. Ugyanott a Latoreza partján.
- Sinapis arvensis* L. A bejárt területen mindenütt bőven.
- « *orientalis* MURR. Ujdávidházán, vetések között gyéren.
- Diplotaxis muralis* (L.) DC. Ujdávidházán a Latoreza partján; Várpalánkán a Várhegyen; Szarvasréten a Szinyák-hegységben.

Raphanus Raphanistrum L. Várpalánkán, Szarvasréten vetések közt.

Barbarea arcuata (OPIZ) REICHB. A sík területen, Ujdávidháza környékén a kukoricázásokban.

« *vulgaris* R. BR. A sík területen közönséges.

Nasturtium officinale R. BR. Munkács mellett, a Latorcza partján.

« *Armoracia* (L.) F. SCHULTZ. Nagy-Lucska, Ujdávidháza, hiresek a tormáiról.

« *silvestre* (L.) R. BR. A sík területen mindenütt.

« *austriacum* CR. Ujdávidháza, a Latorcza partján.

Cardamine silvatica L. Szarvasréten és a Pikujhavason.

« *pratensis* L. A bejárt területen mindenütt.

Dentaria bulbifera L. Munkács körül, erdőkben.

Capsella bursa pastoris (L.) MNCH. A területen mindenütt.

Draba verna L. Munkács körül.

Neslia paniculata (L.) DESV. Munkács és Várpalánka körül, a vetésekben.

Arabis arenosa (L.) SCOP. Munkács körül.

« *glabra* (L.) WEINM. A Vereshegyen, Munkács mellett; Ilgócson, a vágásokban.

Erysimum cheiranthoides L. A sík területen, a Latorcza körüli kukoricázásokban.

« *pannonicum* CR. Várpalánka körül.

Bunias orientalis L. A sík területen, Várpalánka körül.

Alyssum calycinum L. Szarvasréten.

« *desertorum* STAPP. Várpalánkán, a Várhegyen.

Reseda lutea L. Ujdávidháza és Munkács körül.

Drosera rotundifolia L. A Cserna- és Tichi-patak tözeges helyein, a Szinyák-hegységben.

Sedum acre L. Várpalánkán és Beregszász körül.

« *boloniense* LOIS. Ilgócson, a vágásokban.

« *maximum* L. Várpalánka mellett, a Várhegyen; a Csernek-hegyen, Munkács mellett; a Nagyhegyen, Beregszász mellett.

« *carpathicum* REUSS. A Temnatik havasnak Zánykafürdő felé eső részén.

« *glaucum* W. et K.f. *glanduloso-pubescens* FEICHT. A Vereczkei szoros szikláin, a Latorcza folyó mentén.

Sempervivum tectorum L. Házak tetején, Várpalánkán és Váralján.

Saxifraga bulbifera L. A Szarkahegyen, Hegyőralja mellett.

Ribes grossularia L. Szarvasréten, a Szinyák-hegycsoportban.

Aruncus silvester KOSTEL. Ugyanott.

Filipendula ulmaria (L.) MAXIM. Ugyanott.

« *hexapetala* GILIB. A sík területen, Várpalánka és Ujdávidháza környékén.

Pirus communis L. A bejárt területen szétszórva.

« *Malus* L. Szintén.

Sorbus aucuparia L. Szarvasréten.

« *aria* (L.) CR. Beregszász, Munkács környékén.

Rubus bifrons VEST. A Lovácskán, Munkács mellett; a legelőkön Iványi mellett.

« *glandulosus* BELL. Várpalánkán, a Várhegyen.

« *caesiuss* L. Ugyanott.

« *idaeus* L. Vágásokban, a Szinyákhegységben.

Fragaria vesca L. A bejárt területen közönséges.

Potentilla alba L. A Csernekhegyen és Pálhegyen, Munkács mellett.

« *anserina* L. A sík területen is mindenütt.

« *argentea* L. A sík területen, Ujdávidháza körül réteken.

« *aurea* L. A Pikuj havason.

« *recta* L. Klacsány és Iványi fölötti szőlőhegyeken; Ujdávidháza körül réteken.

« *reptans* L. Várpalánka körül.

« *silvestris* NECK. A Szinyákhegységben és a síkon is mindenütt.

Geum urbanum L. A síkságon közönséges.

Agrimonia eupatoria L. A síkságon réteken, árkokban mindenütt.

Aremonia agrimonoides (L.) NECK. Mezőterebes és Csongor közt az erdőben. A Sajgóban, Pósa háza és Várkulesa mellett seregese.

Sanguisorba minor SCOP. Munkács és Várkulesa között, a vasuti töltésen.

« *officinalis* L. A sík terület rétején közönséges.

Prunus spinosa L. A sík területen közönséges.

Rosa canina L. f. *nitens* DESV. Csongor mellett, az ujdávidházaiak legelőjén.

« « L. f. *aciphylla* LIND. Ujdávidházán a legelőn.

« *coriifolia* FR. Csongor mellett, az ujdávidházaiak legelőjén.

« *dumetorum* TH. f. *platyphyllos* DESV. A Pálhegyen, Munkács mellett.

« *gallica* L. Iványi fölött a szőlőhegyeken: a Nagyhegyen Munkács mellett.

« *squarrosa* RAN. Ujdávidházán a legelőn.

Genista germanica L. Munkács körüli szőlőhegyeken, Felsővizniczén, Ilgóczon, a Szinyákhegységben, Beregszász mellett, a Nagyhegyen.

« *tinctoria* L. A bejárt területen mindenütt.

« *pilosa* L. Munkács és Hegyőralja körüli dombokon.

Cytisus serotinus KIT. L. hó fölött a szőlőhegyeken; a Lovácskán, Csernekhegyen és Pálhegyen Munkács mellett; a Nagyhegyen, Beregszász mellett.

« *nigricans* L. A Szinyákhegységben.

Sarothammus scoparius (L.) WIMM. A Lovácskán, Munkács mellett; Dunkófalván.

Ononis hircina JACQU. A sík területen közönséges.

“ “ “ (*lusus albus*) Ujdávidházán.

“ *spinosa* L. Munkács körül, a kaszálókon, de jóval gyérebben az előbbinél.

Anthyllis vulneraria L. A sík területen.

Trifolium agrarium L. Ujdávidháza körül.

“ *alpestre* L. Szarvasréten, a Szinyákhegycsoportban.

“ *arvense* L. A sík területen, vetések közt.

“ *aureum* POLL. A sík területen mindenütt.

“ *fragiferum* L. Felsővizniczén, Szarvasréten, a Szinyákhegységben, a sík területen; Ujdávidházán; Mezőterebesen és Csongoron.

“ *hybridum* L. A sík területen szórványosan.

“ *medium* L. Ujdávidházán; Klacsán körül; a Lovácskán Munkács mellett.

“ *minus* SM. A Szinyák-hegységben, Felsőviznicze körül; a sík területen: Várpalánka, Bátyú, Som, Harangláb és Kislónya környékén.

“ *ochroleucum* L. Ugyanott és a Szarvasréten a Szinyákhegységben.

“ *rubens* L. A Lovácskán, Csernekhegyen és Pálhegyen, Munkács mellett.

Medicago falcata L. A bejárt területen mindenütt.

“ *sativa* L. Szintén.

“ *varia* MED. (*falcata* × *sativa*) Ujdávidházán, a Latorcza partján.

“ *lupulina* L. Közönséges a bejárt területen.

“ *Willdenowii* BÖNNGH. Ujdávidházán, a temetőben és a Latorcza partján.

Dorycnium herbaceum VILL. Ujdávidházán, a sík területen mindenütt.

Melilotus albus DESV. A sík területen mindenütt.

“ *officinalis* L. Szintén.

Lotus corniculatus L. A Szinyákhegységben.

“ *tenuifolius* L. A Pálhegyen és a Csernekhegyen, Munkács mellett; Rákos környékén.

Galega officinalis L. A sík területen s azt környező dombokon szórványosan mindenütt.

Astragalus cicer L. Ujdávidházán.

“ *glycyphyllos* L. A Szinyák-hegységben szórványosan és Munkácsot körülvevő szőlőhegyeken; a sík területen a Sajgóban, Várkulesa mellett.

Coronilla vaginalis LAM. A Lovácskán, a Pálhegyen, Munkács mellett.

“ *varia* L. A bejárt területen szórványosan.

Hippocrepis comosa L. A Pálhegyen Munkács mellett.

Vicia cassubica L. Klacsány körül. A sík területen mindenütt.

Vicia Cracca L. A síkon közönséges.

« *hirsuta* (L.) KOCH. Ujdávidháza körül, vetésekben.

« *pannonica* CR. Mezőterebes és Gorond körül.

« *pisiformis* L. A Lovácska tetején, Munkács mellett; a szőlő-hegyeken Lohó és Iványi fölött.

« *sativa* L. A sík területen elvadulva mindenütt.

« *segetalis* THUILL. A Latoreza partján, Ujdávidháza és Várpalánka között.

« *sepium* L. Ujdávidházán, Munkács körül, bokrok közt.

« *silvatica* L. Klacsány melletti erdőben.

« *sordida* W. et K. Csak Csongor mellett gyűjtöttem.

« *tetrasperma* (L.) MNCH. A bejárt területen vetések közt mindenütt.

« *villosa* ROTH. A sík területen, Munkács körül.

Lathyrus hirsutus L. Ujdávidháza környékén.

« *pratensis* L. A síkságon mindenütt.

« *silvestris* L. Ujdávidháza körül bokrok közt; a Latoreza partján, Ujdávidháza és Várpalánka közt.

« *platyphyllos* RETZ. Ugyanott az előbbivel keverten.

« *tuberosus* L. A síkon szórványosan mindenütt.

« *vernus* (L.) BERNH. A Csernekhegyen, Munkács mellett.

Pisum sativum L. Vetések közt, Ujdávidházán és Szarvasréten.

« *arvense* L. Ugyanott.

Geranium columbinum L. Várpalánka és Munkács körül.

« *palustre* L. A Pálhegyen, Munkács mellett.

« *phaeum* L. Várpalánkán. a Várhegyen.

« *pratense* L. A Vizniczევölgyben.

« *Robertianum* L. A sík területen Várpalánka és Munkács körül.

« *pusillum* L. Várpalánka és Ujdávidháza körül.

« *sanguineum* L. A Pálhegyen, Munkács mellett.

« *silvaticum* L. A Szinyák-hegységben.

Erodium cicutarium (L.) L'HÉRIT. A sík területen mindenütt.

Oxalis Acetosella L. Szintén.

« *stricta* L. Ujdávidháza és Mezőterebes körül kaszálókon.

Linum catharticum L. A bejárt területen mindenütt.

« *gallicum* L. Iványi körüli réteken igen gyéren.

« *usitatissimum* L. Elvadulva vetések között, Szarvasréten.

Radiola linoides GMEL. A Szinyákhegységben, Felsővizniczén a falusi temetőben seregesen terem.

Polygala amara L. Szarvasréten, a Szinyák-hegységben.

« *vulgaris* L. Közönséges a bejárt területen.

« « « *f. oxyptera* REICH. Szarvasrét és Felsőviznicze közt, a réteken.

« *major* JACQU. A Lovácskán, Munkács mellett.

Euphorbia Cyparissias L. A sík terület legelőin nagyon kellemetlen gyom.

- Euphorbia Esula* L. Várpalánka és Ujdávidháza körül.
 « *helioscopia* L. Várpalánka és Ujdávidháza rétjein, szántóin közönséges.
 « *platyphylla* L. Ujdávidházán. A bejárt területen szórványosan mindenütt.
 « *polychroma* KERN. A Lovácskán, Munkács mellett.
 « *villosa* W. et K. A Vizniczevölgyben, Felsőviznicze mellett.
- Mercurialis perennis* L. A Szinyákhegységben, Szarvasrét körül.
Callitriche verna L. Álló és csendesen folyó vizekben közönséges; a Pikuj havason c. 1300 m. magasságban is megtaláltam egy forrásban.
- Evonymus europaea* L. Ujdávidháza és Várpalánka körül.
Impatiens nolitangere L. A Sajgóban, Pósa háza mellett.
Rhamnus cathartica L. Bokros helyeken, a sík területen.
 « *Frangula* L. Várpalánkán, a Várhegyen.
- Parthenocissus quinquefolia* (L.) PLANCH Ujdávidháza és Várpalánka körül elvadulva.
- Tilia parvifolia* EHRH. Munkácson.
 « *platyphylla* SCOP. Várpalánkán.
- Malva neglecta* WALLR. Ujdávidházán kerítések körül.
 « *pusilla* SM. Várpalánka körül.
 « *silvestris* L. A sík területen Munkács és Várpalánka környékén.
- Althaea officinalis* L. Ujdávidházán, az új temető körül; Várpalánka és Ujdávidháza közt a Latorcza partján; Som körül, a legelőkön.
- Hypericum hirsutum* L. Mezőterebes és Csongor közt, az országút mentén.
 « *humifusum* L. β *Liottardi* VILL. Iványi körül, a legelőkön.
 « *maculatum* CR. A sík területen Barkaszo és Mezőterebes között.
 « *montanum* L. Klacsán melletti erdőben; a Lohó fölötti szőlőkben.
 « *perforatum* L. A bejárt területen közönséges.
 « *quadrangulum* L. A Sajgóban, Pósa háza mellett; Szarvasréten, a Szinyákhegységben.
 « *acutum* MNCH. Csongoron és Várkulesán az erdőkben; a Lomoványa völgyben, Szarvasrét körül.
- Elatine Alsinastrum* L. Beregszász és Ardó között a vasuti árokban.
- Helianthemum obscurum* PERS. Beregszász körül, a Nagyhegyen.
Viola canina L. A bejárt területen közönséges.
 « *hirta* L. Munkács körül a mezőkön.
 « *silvestris* L. Szarvasréten.
 « *saxatilis* SCHM. Ugyanott.

Viola persicifolia ROTH. Bátyú és Harangláb környékén, nedves réteken.

« *odorata* L. Várpalánkán, a Várhegyen.

« *tricolor* L. A bejárt területen mindenütt.

Daphne Mezereum L. Az erdőkben szórványosan mindenütt.

Peplis Portula L. Csongoron, az ujdávidházaiak községi erdejében ; Bereg-Ardón, a vasuti árokban.

Lythrum Hyssopifolia L. Ujdávidházán ; Csongor és Beregszász körül ; Várkucsán és Odávidházán, az út mentén.

« *Salicaria* L. A sík területen közönséges.

« *virgatum* L. Várkucsá, Rákos és Gajdanó nedves rétjein.

Epilobium hirsutum L. Buboliska körül, az erdőben.

« *palustre* L. A Szinyákhegységben mindenütt.

« *montanum* L. Szarvasréten, a Szinyákhegységben.

« *parviflorum* SCHREB. Várpalánkán. A sík területen mindenütt.

« *rosmarinifolium* HAENKE. Csak Frigyesfalva körül gyűjtöttek.

Chamaenerium angustifolium (L.) SCOP. A vágásokban, a Szinyákhegységben mindenütt.

Oenothera biennis L. Munkáctól délre egészen Nagy-Lucsáig, a Latorcza partján.

Circaea lutetiana L. Várpalánkán kertekben, a sík terület erdeiben mindenütt.

Myriophyllum verticillatum L. A Kerepeczesatornában, Várpalánka mellett, a Latorcza folyóban szórványosan.

Hedera Helix L. Munkácsot környező dombokon közönséges.

Sanicula europaea L. A sík terület erdeiben, Pósháza, Várkucsá, Mezőterebes és Csongor körül.

Astrantia major L. Szarvasréten, a Szinyákhegységben.

Eryngium campestre L. Ignécze és Beregszász körül.

« *planum* L. Beregszász mellett, a Nagyhegyen ; a Szernye moesár környékén.

Cicuta virosa L. A vasuti árokban, Barkaszó és Bátyú között.

Aegopodium Podagraria L. A sík területen mindenütt.

Carum carvi L. A sík területen, Várpalánkán kertekben ; a Szinyákban mindenütt.

Pimpinella magna L. A sík területen szórványosan.

« *saxifraga* L. Szarvasréten, a Szinyákhegységben.

Sium latifolium L. A sík területen, Várkucsá mellett az erdőben ; Mezőterebes körül, az országut árkában.

Bupleurum longifolium L. Beregszıkláson, a Pikuj alatt.

« *tenuissimum* L. Bátyú, Som, Harangláb és Kislónya közti legelőkön.

Oenanthe aquatica (L.) LAM. Ujdávidháza, Várkucsá, Mezőterebes környékén árokban ; a Sajgóban Pósháza mellett.

Oenanthe banatica HEUFF. A sík területen; a Kerepecz-csatornában, Várpalánka mellett; Váralja és Pósa háza környékén, nedves réteken és árkokban.

Aethusa Cynapium L. Kertekben, vetések között a sík területen.

Seseli annuum L. A Nagyhegyen, Beregszász mellett.

« *glaucum* L. A Pálhegyen, Munkács mellett.

Silaus selinoides (JACQU.) BECK. A Nagyhegyen, Beregszász mellett.

Angelica silvestris L. A sík terület nedves rétjein; a Pálhegyen, Munkács mellett.

Anethum graveolens L. Várpalánkán, a Várhegyen elvadulva.

Peucedanum Cervaria (L.) CASS. A Pálhegyen és Csernekhegyen, Munkács mellett; a szőlőhegyeken Lohó fölött.

« *Oreoselinum* (L.) MNCH. A Szinyákhegységben, Felsőviznicze és Szarvasrét között.

« *palustre* (L.) MNCH. Mezőterebes, Bátyú és Várkulesa körül, nedves helyeken.

« *Carvifolia* VILL. A Nagyhegyen, Munkács mellett.

Pastinaca sativa L. A sík területen mindenütt.

Heracleum Sphondylium L. A területen közönséges.

Tordylium maximum L. Várpalánkán, a Várhegyen.

Laserpitium latifolium L. Munkács körül a szőlőhegyeken.

Daucus carota L. A sík területen mindenütt gyakori.

Torilis anthriscus (L.) GMEL. A Szinyákhegységben; a síkon is.

Anthriscus scandix (SCOP.) BECK. A Várhegyen, Várpalánka mellett.

« *silvestris* (L.) HOFFM. A területen közönséges.

Chaerophyllum aromaticum L. Várpalánkán, Ujdávidházán kertekben.

« *bulbosum* L. Ujdávidházán, árkok szélén; Várpalánkán, a Várhegyen.

« *Cicutaria* VILL. A Szinyákban közönséges.

Conium maculatum L. Ódavidházán; Várpalánkán, a Várhegyen.

Pleurospermum austriacum HOFFM. A Pikuj havason.

Cornus mas L. A Klastrom alján, Munkács mellett.

« *sanguinea* L. A Munkácsot környező dombokon; a sík erdeiben szórványosan.

Pirola uniflora L. A Zsarnóban, Munkács mellett.

« *rotundifolia* L. Szarvasréten, a Szinyákhegységben.

Monotropa hypopitys L. Beregszkláson, Felső Kisbisztrán a Pikuj havas alatt; Szarvasréten, a Szinyákhegységben; a sík területen a Sajgóban, Várkulesa mellett.

Primula acaulis L. A honvédlövöldében, Munkács mellett.

Soldanella hungarica SIMK. A Pikuj havason, a Schönborn havason, a Temnatikon.

Hottonia palustris L. Váralján, Várpalánkán árkokban; a Sajgóban, a Veres korcsma környékén; Mezőterebes és Csongor közt az erdőben.

- Lysimachia nummularia* L. A bejárt területen mindenütt.
 « *punctata* L. A sík területen mindenütt.
 « *vulgaris* L. Ujdávidházán; a várkulesai erdőben; Klacsány környékén.
- Anagallis arvensis* L. A sík területen mindenütt közönséges.
Fraxinus excelsior L. Várkulesa mellett erdőt alkot.
- Ligustrum vulgare* L. A szőlőhegyek alján, Lauka és Lohó között.
- Erythraea Centaurium* (L.) PERS. A bejárt területen mindenütt.
 « *pulchella* (Sw.) FR. Ujdávidháza, Nagy-Lucska és Mezőterebes környékén, tarlókon.
- Gentiana asclepiadea* L. fl. alb. A Szinyákhegységben réteken, Dubina fölött.
- Menyanthes trifoliata* L. Iványi és Klacsány közt, a patak mentén elterülő ingoványos réteken.
- Vinca minor* L. Munkács környékén; Várpalánkán kertekben.
- Cynanchum Vincetoxicum* (L.) R. BR. A bejárt területen mindenütt.
 « *laxum* BARTL. A Nagyhegyen, Beregszász mellett.
- Convolvulus arvensis* L. A sík területen vetések közt közönséges.
- Calystegia sepium* (L.) R. BR. Várpalánkán és Ujdávidházán, a Latorcza partján.
- Cuscuta europaea* L. Felsőkisbisztrán csalánon; Ujdávidházán.
 « *Trifolii* BAB. A sík területen a hatóság nembánomsága és a nép tudatlansága miatt nagy pusztítást végez a lóherésekben.
- Cynoglossum officinale* L. A Zsarnóban Munkács mellett; a sík területen Bányú, Bótrágy és Harangláb közti legelőkön.
- Lappula echinata* GILIB. Frigyesfalván; a Nagyhegyen, Beregszász mellett igen gyéren.
- Asperugo procumbens* L. Bányú és Barkaszó között, a vasuti töltésen.
- Symphytum officinale* L. A sík területen közönséges.
 « « « (*lusus albus*). Munkács és Várpalánka közt a mezőkön.
 « *tuberosum* L. A Vereshegyen, Munkács mellett.
- Anchusa officinalis* L. Ujdávidháza és Váralja közt, a Latorcza partján.
- Nonnea pulla* DC. Ujdávidháza környékén.
- Pulmonaria mollissima* KERN. Klacsány melletti erdőben.
 « *officinalis* L. A Munkácsot környező erdőkben közönséges.
- Myosotis arvensis* (L.) HILL. A Nagyhegyen, Beregszász mellett.
 « *sparsiflora* MIKÁN. Várpalánka, Munkács és Ujdávidháza körül.
 « *silvatica* HOFFM. A Szinyák-hegységben.
 « *stricta* L. Munkács és Ujdávidháza környékén.

- Myosotis palustris* (L.) LAM. f. *scabra* SMK. Szarvasréten, a Szinyák-hegyecsportban; a Nagyhegy alatt, Munkács mellett.
- Lithospermum arvense* L. Munkács körül, a mezőkön.
- Cerinth minor* L. Ugyanott.
- Verbena officinalis* L. A sík területen mindenütt.
- Ajuga genevensis* L. A honvédlövöldében, Munkács mellett.
- « *reptans* L. A bejárt területen közönséges.
- « « « (*lusus albus*). A honvédlövöldében, Munkács mellett.
- Scutellaria galericulata* L. Felsővizniczén, a Szinyákhegységben; a sík területen, Ujdávidháza és Várkulcsa környékén.
- « *hastifolia* L. A sík területen közönséges.
- Nepeta pannonica* L. Rákóczi szálláson és Felsővereczkén, a Latortorcza mentén; Volócz mellett.
- « *Cataria* L. Ujdávidházán, a legelőn
- Glechoma hederacea* L. A bejárt területen közönséges.
- Prunella grandiflora* (L.) JACQU. A Nagyhegyen, Beregszász mellett.
- « *laciniata* L. Kajdanó, Frigyesfalva, Felsőviznicze és Szarvasrét környékén.
- Melittis Melissophyllum* L. A Lovácskán, Munkács mellett.
- Phlomis tuberosa* L. Ujdávidházán; a Lovácskán, Munkács mellett.
- Galeopsis angustifolia* EHRH. A Pálhegyen, Munkács mellett; a sík területen szórányosan.
- « *Ladanum* L. Az előbbivel.
- « *pubescens* BESS. Várpalánkán.
- « *speciosa* MILL. Ujdávidháza, Várkulcsa és Szarvasrét körül.
- Lamium album* L. A sík területen közönséges.
- « *amplexicaule* L. Szintén.
- « *luteum* (HUDS.) KROCK. A Klastromalján, Munkács mellett.
- « *purpureum* L. Mindenütt közönséges.
- Leonurus Cardiac*a L. A bejárt területen mindenütt.
- « *Marrubiastrum* L. Ujdávidházán és Várpalánkán, kertekben, kukoricásokban.
- Ballota nigra* L. Ujdávidháza.
- Stachys alpina* L. Szarvasréten és Piku havason.
- « *officinalis* (L.) TREV. A bejárt terület réttein.
- « *palustris* L. Szintén.
- « *recta* L. A Lovácskán, Munkács mellett. Ujdávidházán vetések közt.
- « *silvatica* L. A Szinyák-hegységben, Szarvasrét körül; a síkon, Ignécze mellett.
- Salvia glutinosa* L. A Szinyák-hegységben.
- « *pratensis* L. A sík területen Munkács és Várpalánka körül.
- « *silvestris* L. Várpalánkán.
- « *verticillata* L. Várpalánkán; a síkon közönséges.
- Satureia Acinos* (L.) SCHEELE. Várpalánkán, a Várhegyen; Beregszász mellett, a Nagyhegyen.

Satureia vulgaris (L.) FRITSCH. Ujdávidházán, a legelőn.

Hyssopus officinalis L. Várpalánkán, a vár falain, bástyáin elvadulva.

Origanum vulgare L. Várpalánkán, a Várhegyen; Munkácsot környező dombokon.

Origanum vulgare L. (*lusus albus*). Várpalánkán, a Várhegyen.

Thymus collinus M. B. Ujdávidházán.

“ *ovatus* MILL. *f. subcitratus* SCHREB. Szarvasréten.

Lycopus europaeus L. A bejárt területen közönséges.

Mentha arvensis L. Ujdávidháza körül tarlókon.

“ *aquatica* L. Ugyanott árkokban; Bátyú és Som között, a vasuti árokban.

“ *austriaca* JACQU. Ujdávidházán, kertekben és a Latorcza partján.

“ *mollissima* BORKH. *var. retinervis* (BORB.) Ujdávidháza mellett.

“ *longifolia* HUDS. *var. discolor* (OPIZ.) Ugyanott.

“ “ “ “ *virgultorum* DESÉGL. *f. cinerula* H. BRAUN Nagylucska körül.

“ *Pulegium* L. A sík területen közönséges.

Lycium vulgare DUN. Munkácson.

Atropa Belladonna L. A Szinyákhegység vágásaiban.

Scopolia carniolica JACQU. Klastromalján, Munkács mellett.

Hyoscyamus niger L. A sík terület falvai körül és legelőin.

Physalis Alkekengi L. Várpalánkán, a kertekben és a temetőben.

Solanum Dulcamara L. A sík területen mindenütt.

“ *nigrum* L. Ugyanott.

“ *villosum* LAM. Várpalánkán, a szőlő alatti kertekben.

Datura Stramonium L. Várpalánkán és Ujdávidházán, a legelőkön közönséges.

Verbascum Blattaria L. A sík terület legelőin és rétjein közönséges.

“ *nigrum* L. Ujdávidházán, a Latorcza partján; a területen szórványosan mindenütt, de jóval gyérebben, mint az előbbi.

“ *phlomoides* L. A Csernekhegyen, Munkács mellett.

“ *phoeniceum* L. Várpalánkán, a kertekben, a Pálhegyen, Munkács mellett.

“ *Thapsus* L. Várpalánkán, a Várhegyen.

“ *thapsiforme* SCHRAD. Az Alföldet szegélyező dombokon mindenütt.

Kickxia Elatine (L.) DUM. Ujdávidháza, Nagy-Lucska és Mezőterebes körül, tarlókon.

Linaria vulgaris MILL. A bejárt területen mindenütt.

“ “ “ (*cum peloria*) Ujdávidházán, a legelőn a tóalak társaságában találtam. Halványabb, szinte fehérnek mondható színe által vonja magára az ember

figyelmét. Példányaim között vannak átmeneti alakok is egy- és kétsarkantyús virágokkal ugyanazon példányon. Ezeknek a színe is átmeneti. Egynéhány példányon az oldalsó két sarkantyú kicsiny az eredeti középsőhöz képest. Az egyik példányon öt sarkantyút találtam. A hely, ahol a *peloriás Linariát* találtam, kővér, de a jószágtól nagyon összetaposott talaj volt.

Antirrhinum majus L. Várpalánkán, a vár bástyáin és falain különböző színkeverékben elvadulva.

« *Orontium* L. Frigyesfalván; Beregszász mellett, a Nagyhegyen. Mind a két helyen csak szálanként.

Chaenorrhinum minus (L.) LGE. Vócsitelepen és Volóczon az állomáson.

Scrophularia nodosa L. A bejárt területen szórványosan.

« *Scopolii* HOPPE. Ujdávidházán a legelőn.

Gratiola officinalis L. A sík területen közönséges.

Veronica arvensis L. Várpalánkán és Ujdávidházán.

« *austriaca* L. A Pálhegyen Munkács mellett.

« *Beccabunga* L. A sík terület árkaiban mindenütt.

« *Chamaedrys* L. Szintén.

« *elatior* EHRH. A Pálhegyen, Munkács mellett.

« *montana* L. Csongoron az erdőben.

« *officinalis* L. A bejárt terület erdeiben.

« *orchidea* CR. A Pálhegyen, Munkács mellett; a Nagyhegyen Beregszász mellett.

« *spicata* L. Munkácsen, a szőlőhegyeken; Váralja körül, a Nyírses dülőben.

« *polita* CR. Ujdávidházán vetések közt.

« *persica* POIR. Váralja és Ujdávidháza körül.

« *scutellata* L. Ujdávidháza és Csongor körül, árkokban, nedves réteken; Bányú és Som körül, a legelőkön.

« *serpyllifolia* L. Ujdávidházán; Szarvasréten, a Szinyák-hegységben.

Digitalis ambigua MURR. A sík területen a Sajgóban.

Melampyrum arvense L. A sík terület vetéseiben.

« *nemorosum* L. A Pálhegyen, Munkács mellett.

Euphrasia Rostkoviana HAYNE A bejárt heggyvidéken.

Odontites pratensis WIRTG. Ujdávidháza és Mezőterebes körül, a tarlókon; Beregszász mellett, a Nagyhegyen.

Alectorolophus major (EHRH.) REICH. A bejárt területen közönséges.

Lathraea squamaria L. A honvédlövöldében, Munkács mellett.

Utricularia vulgaris L. Munkácsen, a Pálhegy alatti vályogvetőben.

Plantago lanceolata L. A bejárt területen közönséges.

« *major* L. Szintén.

« *media* L. Szintén.

Sherardia arvensis L. Ujdávidházán, vetések közt.

Asperula cynanchica L. A Klastromalján, Munkács mellett; Szarvasréten, a Szinyákhegységben.

« *glauca* (L.) BESS. A Pálhegyen, Munkács mellett.

« *odorata* L. A sík terület erdeiben.

Galium Aparine L. Ujdávidházán, a temetőben.

« *Cruciata* (L.) SCOP. A Nyírses dűlőben. Váralja mellett.

« *palustre* L. Mezőterebesen és Várpalánkán a sík területen.

« *Schultesii* VEST. Klastromalján, Munkács mellett.

Sambucus Ebulus L. Várpalánkán, a Várhegyen, a Latoreza mentén, mindenütt kellemetlen gyom.

« *racemosa* L. A Szinyákhegységben, Szarvasrét körül.

« *nigra* L. A bejárt területen mindenütt.

Viburnum Lantana L. A Sajgóban, Pósháza körül

« *Opulus* L. Munkács körül.

Valerianella coronata (L.) DC. Ujdávidházán, vetések közt. Ritka.

« *olitoria* (L.) POLL. A Várhegyen, Várpalánkán.

Dipsacus Fullonum L. Ujdávidházán; Beregszász körül.

« *pilosus* L. Ujdávidházán a temetőben.

Succisa pratensis MNCH. A Szinyákhegységben, Szarvasréten és Felsővízniczén; Beregszentmiklós körül.

« *inflexa* (KLUCK.) BECK. Ujdávidháza körül; a Szernye mocsárban; a sík területen árkokban szórványosan mindenütt.

Knautia arvensis L. var. *polymorpha* (SCHM.) SZB. f. *agrestis* (SCHM.) SZB. Szarvasréten, a Szinyákhegységben; f. *glandulosa* FROEL. Szarvasréten és Klacsány körül; Szarvasréten, a Szinyákhegységben.

« *silvatica* DUBY var. *dipsacifolia* (HOST) GODET f. *vulgata* KITTEL. Szarvasréten a Szinyákhegységben; var. *pocutica* SZB. A Pálhegyen Munkács mellett.

Scabiosa ochroleuca L. Várkulesa mellett, a vasúti töltésen; Ignécze körül.

Bryonia alba L. Beregszász mellett, a Nagyhegyen; Várpalánkán és Ujdávidházán kerítéseken.

Campanula bononiensis L. A Lovácskán, Munkács mellett; a Nagyhegyen, Beregszász mellett.

« *cervicaria* L. A Lovácskán, Munkács mellett.

« *glomerata* L. Ugyanott.

« *latifolia* L. Csongor mellett, az erdőben.

« *persicifolia* L. A bejárt terület rétjein mindenütt.

« *rapunculoides* L. A honvédlövöldében, Munkács mellett.

« *rotundifolia* L. A Pikuj havas legmagasabb csúcsának sziklahasadékaiban.

« *patula* L. A bejárt terület rétjein mindenütt.

« « « (*lusus albus*) Beregszík-láson, a Pikuj alatt.

- Campanula Trachelium* L. A sík területen, Csongor mellett.
- Adenophora infundibuliformis* DC. A Nagyhegyen, Munkács mellett.
- Phyteuma spicatum* L. ssp. *ochroleucum* DÖLL. var. *cordifolium* WALLR. A Szinyák-hegységben, Szarvasrét mellett.
- „ *orbiculare* L. A Szinyák-hegységben.
- Jasione montana* L. Felsővizniczén, Ilgóczon. a Szinyákhegységben; a síkon lejön egész Várkúlsáig.
- Eupatorium cannabinum* L. A bejárt területen közönséges.
- Solidago canadensis* L. Várpalánka és Ujdávidháza közt, a Latorcza partján.
- „ *Virga aurea* L. A sík területen, a Latorcza mentén.
- Bellis perennis* L. A bejárt terület legelőin mindenütt.
- Aster Linosyris* (L.) BERNH. Szerednye környékén, napos hegyoldalokon; a Nagyhegyen, Munkács mellett.
- Stenactis bellidiflora* A. BR. A síkságon s a hegyekbe nyúló völgyekben közönséges.
- Erigeron canadensis* L. A sík területen, a Latorcza mentén.
- Trimorpha acris* (L) VIERHAPPER. A bejárt területen közönséges.
- Filago arvensis* L. A Nagyhegyen, Beregszász mellett, a Pálhegyen és Lovácskán Munkács mellett
- „ *germanica* L. Ilgóczon, a Szinyákhegységben.
- Antennaria dioica* GÄRTN. A Lovácskán, Munkács mellett.
- Gnaphalium silvaticum* L. A Pálhegyen, Munkács mellett.
- „ *norvegicum* GUN. A Pikuj havason.
- „ *uliginosum* L. A sík területen mindenütt.
- Inula britannica* L. A Nagyhegyen, Beregszász mellett; a sík területen, Mezőterebes körül.
- „ *ensifolia* L. Ugyanott.
- „ *Helenium* L. A Nagyhegy alatti kaszálókon, Munkács mellett.
- „ *Conyza* DC. Frigyesfalva és Szentmiklós körül, az erdő szélén.
- „ *salicina* L. Beregszász mellett, a Nagyhegyen; Ujdávidházán, a legelőn.
- Pulicaria vulgaris* GÄRTN. Ujdávidháza, Várpalánka, Nagy-Lucska környékén; Frigyesfalván.
- Buphthalmum salicifolium* L. A sík területen, Ujdávidházán.
- Telekia speciosa* (SCHREB.) BAUMG. A síkon lejön egészen a Nyírsze dülőig, Váralja mellett; Szidorfalva fölött, a Szinyákhegységben.
- Xanthium spinosum* L. Várpalánka és Ujdávidháza legelőin kellemetlen gyom.
- „ *strumarium* L. Várpalánka és Ujdávidháza kertjeiben és réteken.
- Bidens cernua* L. A Szernyemocsárban; a Csernapatak mentén a Szinyák hegységben; Beregszentmiklós és Frigyesfalva között; Klaesány körül.

- Bidens tripartita* L. Ujdávidházán, a Latorcza mentén.
- Rudbeckia hirta* L. Réteken Munkács és Schönborn között, a Kerepeczpatak mentén.
- Galinsoga parviflora* CAVAN. Ujdávidháza körül, kertekben és szántókon.
- Anthemis arvensis* L. A sík területen közönséges.
- « *tinctoria* L. A Lovácskán, Munkács mellett; Rákos és Ignécze között, az országút mentén.
- Achillea Millefolium* L. A sík területen közönséges.
- Matricaria Chamomilla* L. Ujdávidháza és Várpalánka környékén.
- « *discoidea* DC. Volóczon és Vócsitelepen, az állomáson.
- « *inodora* L. Ujdávidházán.
- Chrysanthemum corymbosum* L. A Lovácskán, Munkács mellett.
- « *Leucanthemum* L. A sík területen mindenütt közönséges.
- « *vulgare* L. A Latorcza partján, Várpalánka és Váralja között.
- Artemisia Absinthium* L. A sík területen, a Latorcza mentén mindenütt.
- « *vulgaris* L. A bejárt területen mindenütt.
- « *campestris* L. A Klastromalján, Munkács mellett; a Várhegyen, Várpalánka mellett.
- Tussilago Farfara* L. A sík területen, Munkács és Ujdávidháza közt a Latorcza mentén.
- Petasites hybridus* (L.) G. M. SCH. Ugyanott.
- Erechthites hieracifolia* (L.) RAF. A Pálhegy mögötti vágásban Munkács mellett.
- Senecio barbareaefolius* KROCK. Ujdávidháza körül, a kukoriczásokban.
- « *crucifolius* L. Ujdávidháza és Klacsány környékén.
- « *nemorensis* L. A Sajgóban, Várkulcsa mellett; a Szinyák-hegységben.
- « *fluvialis* WALLR. Mocsaras helyeken a Sajgóban, Mezőterebes előtt.
- « *silvaticus* L. Ilgóczon és Dunkófalván, a Szinyák-hegységben.
- « *tenuifolius* JACQU. Dubróka környékén.
- « *viscosus* L. Buboliska környékén, vágásokban, a Szinyák-hegységben.
- « *vulgaris* L. Mindenütt a bejárt területen.
- Echinops commutatus* JURATZKA. A sík területen, Ujdávidháza mellett.
- Carlina acaulis* L. var. *alpina* JACQU. A Szinyák-hegységben, Szarvasrét körül.
- « *longifolia* REICHB. f. *brevibracteata* ANDRAE. Munkács körül, a szőlőhegyeken; Szarvasréten, a Szinyák-hegységben.
- « *vulgaris* L. Alsóvereczkén, a paplak fölötti hegyen.

Arctium Lappa L. Ujdávidházán és Várpalánkán.

« *tomentosum* MILL. A sík területen közönséges.

Carduus acanthoides L. Szintén.

« « « (*lusus albus*). Várpalánkán, a temető körül.

« *Personata* (L.) JACQU. Ujdávidháza és Várpalánka körül.

Cirsium arvense (L.) SCOP. A sík területen, vetések közt.

« *horridum* W. et GR. Szintén.

« *canum* (L.) M. B. Rákos és Ujdávidháza körül.

« *palustre* (L.) SCO. Szarvasréten, a Szinyákhegységben.

Onopordon Acanthium L. Ujdávidházán; Várpalánkán a temető körül.

Serratula tinctoria L. A Pálhegyen és Csernekhegyen, Munkács mellett, a Nagyhegyen, Beregszász mellett; a sík területen Mezőterebes, Barkaszo és Bátyú körül.

« *tinctoria* L. (*lusus albus*). A Nagyhegyen, Beregszász mellett.

Centaurea austriaca WILLD. Felsővizniczén és Szarvasréten.

« *Erdneri* WAGN. (*pseudophrygia* × *austriaca*) Szarvasréten, a Szinyákhegységben; a Nagyhegyen, Beregszász mellett; a sík területen, Mezőterebes és Gorond körül.

« *extranea* BECK. Várpalánka kertjeiben igen gyéren.

« *jacea* L. Ujdávidházán, réteken.

« *Kupsokiana* WAGN. (*oxylepis* × *rhenana*) Korlát-helmecz mellett; nagy mennyiségben Szobránczfürdő környékén, de már Ungmegyében; Ilgóczon, a szőlőhegyek alatt.

« *nigrescens* WILLD. Gát mellett, a Feketevíz mentén.

« *pannonica* HEUFF. Ujdávidházán; Ilgóczon és Hegy-gombáson, a Szinyákhegységben; Váralja mellett, a Latorcza partján.

« *similata* HAUSSKN. (*pseudophrygia* × *jacea*) Ujdávidházán, a Latorcza partján.

« *spuria* KERN. A Lovácskán és a Pálhegyen, Munkács mellett.

« *pseudospinulosa* BORB. A Nagyhegyen, Beregszász mellett.

« *Cyanus* L. A sík területen vetések közt.

Cichorium Intybus L. A sík területen mindenütt.

Lapsana communis L. Ujdávidházán, kertekben.

Crepis biennis L. A sík területen közönséges.

« *paludosa* (L.) MNCH. A sík területen, Ujdávidházán.

« *setosa* L. Ugyanott.

« *virens* L. Ugyanott.

Picris echioides L. A sík területen közönséges.

« *Tatrae* BORB. Ujdávidháza körül, rétek árkaiban; a Nagyhegyen, Munkács mellett.

Hieracium Auricula DC. *ssp. furcicula f. epilosum* W. Várpalánkán, a Nagyhegyen, Beregszász mellett.

Hieracium aurantiacum L. ssp. *carpaticola* NP. Szarvasréten, a Szinyák-hegységben.

« *Bauhini* SCHULT. Beregszászon a Nagyhegyen; Várpalánka környékén.

« *leptophyton* W. ssp. *leptophyton* NP. Beregszász körül.

« *Pilosella* L. ssp. *brucunense* N. P. Várpalánkán.

« *pratense* TAUSCH. f. *brevipilum* NP. Várpalánka és Munkács környékén.

« *racemosum* W. et K. f. *subracemosum* ZAHN. A Csernek-hegyen, Munkács mellett.

« *umbellatum* L. Az Alföldet szegélyező dombokon közönséges. Dubróka és Korláthelmecz közti dombokon.

« *vulgatum* FR. 2. *alpestre* UECHTR. A Pikuj havason.

« « ssp. *argillaceum* JORD. Klacsány körül, az erdőkben.

Hypochaeris maculata L. Szarvasréten, a Szinyák-hegységben.

« *radicata* L. Ugyanott.

« « « *var. hispida* PETERM. Ugyanott; a sík területen Mezőterebes körül.

Leontodon autumnalis L. A sík területen mindenütt.

« *hispidus* L. Szintén.

« *danubiialis* JACQU. A Lovácskán, Munkács mellett.

Lactuca muralis L. A sík terület erdeiben.

« *sagittata* W. et K. Várkulesa és Mezőterebes közt az országút mentén: Ujdávidházán, a Latorcza partján.

« *Scariola* L. Ujdávidháza és Csongor körül.

Prenanthes purpurea L. Szarvasréten, a Szinyák-hegységben.

Chondrilla juncea L. Ujdávidháza és Várpalánka közt, a Latorcza partján.

Sonchus asper (L.) ALL. Ilgóczon, a Szinyák-hegységben.

« *laevis* (L.) WILL. A sík területen közönséges.

« *arvensis* L. Szintén.

Tragopogon orientalis L. A sík területen közönséges.

Végül ezuton is hálás köszönetet kell mondanom DR DEGEN ÁRPÁD, DR. GAYER GYULA, KUPCSOK SAMU, DR. SZABÓ ZOLTÁN és WÁGNER JÁNOS uraknak, kik a legnagyobb készséggel határozták meg, illetve revideálták növényeimet.